

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistaminen, päivitetty hankesuunitelma

**ICT-muutosuunnitelma ja
ICT-muutuskulujen arviointi, kansilehti**

Hakija: Helsingin kaupunki

**Haettava avustus: Sote-uudistuksen ICT-muutoksen
valtionavustus, 12 536 107 euroa**

**Valtionavustushakemuksen päätösvaltainen allekirjoittaja ja
allekirjoitus:**

Rahoitusjohtaja Tuula Saxholm

**Hankepäällikkö: Myöhemmin valittava kaupunkitason ICT-
muutosprojektipäällikkö**

**Valtionavustushaun valmistelun vastuuhenkilö: strategiapäällikkö
Marko Karvinen**

**Valtionavustushaun valmistelun yhteyshenkilö: erityissuunnittelija
Olli Lahtinen**

**Hankkeen omistaja: Sote-uudistuksen toimeenpanoa koordinoivan
ohjausryhmän puheenjohtaja kansliapäällikkö Sami Sarvilinna**

Sisällys

Muutoksen yleiskuvaus	4
Osa-alue A: Hallinnolliset tehtävät.....	5
Lähtötilanne	5
Tehtävät vuoden 2022 loppuun mennessä.....	8
Suunnitellut tehtävät vuosille 2023-2026	9
Tuotokset ja laadunvarmistus	9
Osa-alue B: Toimialariippumattomat hallinnon järjestelmät (TORI).....	10
Lähtötilanne	10
Tehtävät vuoden 2022 loppuun mennessä.....	11
Suunnitellut tehtävät vuosille 2023-2026	11
Tuotokset ja laadunvarmistus	12
Osa-alue C: Toimialasidonnaiset järjestelmät	12
Lähtötilanne	12
Tehtävät vuoden 2022 loppuun mennessä.....	13
Suunnitellut tehtävät vuosille 2023-2026	14
Tuotokset ja laadunvarmistus	14
Osa-alue D: ICT-infra.....	15
Lähtötilanne	15
Tehtävät vuoden 2022 loppuun mennessä.....	15
Suunnitellut tehtävät vuosille 2023-2026	16
Tuotokset ja laadunvarmistus	16
Osa-alue E: ICT-infran järjestelmät	16
Lähtötilanne	16
Tehtävät vuoden 2022 loppuun mennessä.....	17
Suunnitellut tehtävät vuosille 2023-2026	17
Tuotokset ja laadunvarmistus	17
Osa-alue F: Muut välttämättömät tehtävät.....	18
Lähtötilanne	18
Tehtävät vuoden 2022 loppuun mennessä.....	18
Suunnitellut tehtävät vuosille 2023-2026	18
Tuotokset ja laadunvarmistus	19
Muutoksen organisaatio	20

Ohjausryhmä ja muutoshankkeen omistaja.....	20
Hankeorganisaatio.....	23
Riskienhallinta	24
Muutoshankkeen toimeenpano.....	25
Seuranta ja arviointi.....	25
Yhteistyö ja viestintä.....	25

Muutoksen yleiskuvaus

Helsingin kaupunki tulee vuoden 2023 alusta jatkamaan sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden järjestäjänä. Helsingissä suunnitellaan muodostettavaksi uusi toimiala, johon yhdistetään sosiaali- ja terveystoimiala ja pelastustoimi. Helsingin uuden sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee yhdistyä hyvinvointialueiden yhteiseen tiedolla johtamisen tietoaltaaseen, jos kansalliset tilastot ja seurannat toteutuvat. Lisäksi tulee olla mahdollisuus uusien digitaalisen palveluiden tarjoaminen koko valtakunnan alueella. Tämä tulee edellyttämään myös palvelutuotannon eli Apotti asiakas- ja potilastietojärjestelmän integroimista valtakunnalliseen asiakas- ja potilastietojärjestelmään. Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala ja pelastustoimiala tulee taloudellisesti eriyttää kaupungin sisällä omaksi seurattavaksi kokonaisuudekseen.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla määrää, että Helsingin on eriytettävä hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) nojalla maksettavalla rahoituksella, lakisääteisen sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen järjestämisestä perittävillä asiakasmaksuilla sekä muilla lakisääteisen sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen järjestämisestä kertyvillä tuotoilla rahoitettava sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen (eriytettävät tehtävät) kaupungin talousarviossa ja kirjanpidossa. Tämän eriyttämisvaatimuksen seurauksena Helsingille aiheutuu merkittäviä muutostarpeita olemassa oleviin taloushallinnon- ja taloussuunnittelun järjestelmiin sekä talousraportointiin.

Kaupunkiyhteisen tietovarastoraportoinnin vaatimien muutosten laajuus riippuu muutoksen toteutustavasta.

Helsingin kaupungin keskeisimpään asiankäsittely- ja päätöksentekojärjestelmään (Ahjo-asianhallintajärjestelmä) tulee toteutettavaksi Sote-uudistuksen aiheuttamat muutokset, jotta hallintoasioiden käsittely ja päättäminen onnistuisi myös jatkossa uudessa organisaatiossa. Lisäksi HR-järjestelmään tarvitaan joukko muutoksia.

Sote-uudistus on Helsingissä kaupungin sisäisen organisaation ja hallinnon muutos. ICT-muutoksissa on pääosin kyse käytössä olevien ratkaisujen muutoksista. Muutoskokonaisuuden laajuuden, kompleksisuuden ja keskinäisten riippuvuuksien vuoksi kaikkia välttämättömiä ICT-muutoksia ja niiden kustannuksia ei ole vielä pystytty yksityiskohtaisesti arvioimaan. Valtion suunnalta ei ole saatavissa riittäviä tietoja muutoksen toteuttamiseksi, ja kuinka erityisesti ict-järjestelmiä tulee tämän

johdosta muuttaa. Suunnitelmassa on esitetty näistä alustavia arvioita. Helsinki tulee hakemaan vuoden 2022 kierroksella avustusta suunnitelman tarkennuttua.

Tässä hankesuunnitelmassa viitataan jatkossa Helsingin kaupungin sisälle suunniteltuun taloudellisesti eriytettyyn sosiaali- ja terveystoimialan ja pelastuslaitoksen kokonaisuuteen lyhenteellä sotepe-toimiala. Muutosvalmistelu ratkaisua koskien on käynnistetty muutoksen ohjausryhmässä. Toimialamuutosta koskeva kaupungin päätöksenteko on suunniteltu alkuvuoteen 2022.

Osa-alue A: Hallinnolliset tehtävät

Lähtötilanne

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala käyttää Apotti asiakas- ja potilastietojärjestelmää. Järjestelmällä hoidetaan sekä terveydenhuollon että sosiaalihuollon palveluita. Lisäksi on myös lukuisia tukijärjestelmiä, joilla hoidetaan hallinnon asioita. Apotti on otettu käyttöön 24.4.2021, eli käyttökokemukset ovat vielä rajalliset, ja kehitystyötä tullaan tekemään vielä jatkossa. Lisäksi työvuorojen suunnittelu tapahtuu Titania-järjestelmässä, mikä tulee miettiä uudestaan valtakunnallisia tilastoja silmällä pitäen.

Kokonaisvaltaisen johtamisen ja ohjauksen toteuttaminen edellyttää tiedolla johtamisen laajaa kehittämistä hyvinvointialueeseen liittyvän viitearkkitehtuurin sekä vähimmäistietosisältöjen huomioisen näkökulmasta. Pitkällä aikavälillä tavoitteena on, että järjestäjällä on sekä välineet että kyvykyys johtaa ja ohjata toimintaa tietoon perustuen. Tiedolla johtamisen toimilla tarkoitetaan käytännössä toiminnallista kokonaisuutta, jonka tehtävänä on koostaa, analysoida ja yhteismitallistaa tavoitteellista seuranta- ja suunnittelutietoa johtamisen tueksi strategisella tasolla. Toimien suunnittelun tueksi laaditaan tiekartta, joka toimii tiedolla johtamisen suunnitelman toteutussuunnitelmana, ja siinä määritellään, miten tiedolla johtamisen suunnitelma sekä tukevat välineet tullaan vaiheistettuna viemään käytäntöön.

Sosiaali- ja terveystoimialan sekä pelastustoimen tietojohtamisen yhdistämisen mahdollistamiseksi laki hyvinvointialeista sekä SOTE- ja pelastustoimen järjestämislait asettavat hyvinvointialueille erilaisia velvoitteita, jotka edellyttävät mahdollisimman laajaa, kattavaa ja laadukasta tietopohjaa. Lisäksi lainsäädännössä annetaan erilaisia velvoitteita tietojen toimittamiseen eri viranomaisille. Säädöksillä eristetään palveluiden seurantaa, arviointia ja johtamista. Tavoitteena on myös tiedon vertailukelpoisuus eri alueiden kesken. Sote-järjestämislain 29 § mukaan sosiaali- ja

terveysministeriö voi antaa asetuksen seurannan vähimmäistietosisällöstä. Vastaavasta sisäministeriön asetuksella pelastustoimen järjestämislain 13 §:n mukaan voidaan antaa tarkempia säännöksiä seurannan vähimmäistietosisällöstä. Edellä mainittujen veloitteiden toteuttaminen edellyttää suunnittelu-, kehitys- ja toteutuspanostuksia.

Sote-järjestämislaki 29 § edellyttää toiminnan, talouden, henkilöstöhallinnon sekä väestötietojen yhteismitallistamista. Vähimmäistietosisältöä varten keskeisempänä kehityskohteena on tiedolla johtamiseen liittyen sen mahdollistama tietoallas, tietovaraston automatisointi sekä raportointi- ja BI-työkalujen kokonaisuus, mitkä ovat tiedolla johtamisen käytäntöön viennin osalta keskeisiä teknisiä osa-alueita. Vähimmäistietosisällön osalta tulee tehdä tarkempi suunnittelu, joka pitää sisällään esimerkiksi seuraavia kokonaisuuksia: integraatiot lähdejärjestelmistä, tietoaltaan perustus, Apotti-raakadatan määrittelyt, tietovaraston toteutus, tietosisältöjen määritykset (käsitemallit), sovellusten/työkalujen hankinta, raporttien toteutus, projektien johtaminen ja resursointi. Pelastustoimeen liittyvät vaatimukset tullaan huomioimaan edellä mainitussa suunnitelmassa.

Taloushallinnon organisaatiossa Sosiaali- ja terveystoimi (Sote) ja Pelastuslaitos toimivat lähtötilanteessa erillään. Pelastuslaitos kuuluu organisaatiossa Helsingin kaupungin Kaupunkiympäristön toimialan alaisuuteen ja talousarviokohtaan. Molempien taloushallintoa hoidetaan Helsingin kaupungin Taloushallintopalvelut – liikelaitoksessa ja kaupungin keskeiset talouden prosessit hoidetaan SAP-järjestelmäkokonaisuudessa.

Helsingin kaupungin keskeisimpään asiankäsittely- ja päätöksentekojärjestelmään (Ahjo-asianhallintajärjestelmä) tulee toteuttaa Sote-uudistuksen aiheuttamat muutokset, jotta hallintoasioiden käsittely ja päättäminen onnistuu myös jatkossa. Muutos näyttäytyy ns. organisaatiomuutoksena, joka tarkoittaa, että Ahjon Yhteispalvelut –sovellukseen toteutetaan uuden organisaation vaatima rakenne ja muihin Ahjon osasovelluksiin (asiankäsittely, asiakirjatuotanto, dokumentinhallinta) uudesta organisaatiosta aiheutuvat muutokset esim. erilaisiin valikoihin. Myös järjestelmän käyttöoikeuksiin tulee muutoksia. Toteutuksen työmäärään vaikuttaa se, synnytetäänkö muutoksessa kokonaan uusi organisaatorakenne vai säilytetäänkö jotain nykyisestä rakenteesta (Sote-toimiala) ja rakennetaan muutokset vanhan 'päälle'. Lisäksi muutoksessa myös Pelastuslaitos siirtyy organisaatorakenteessa Sote-toimialalle, joten tästä aiheutuvat muutokset sekä itse organisaatorakenteessa että mahdollisesti meneillään olevissa hallintoasioiden käsittelyissä tulee ottaa huomioon.

Kaikki ICT-sopimukset ja -yhteistyökumppanit on käytävä läpi ja tarkistettava, että muuttuneessa tilanteessa ei aiheudu sopimuksetonta tilaa. Lisäksi on kriittisesti tarkasteltava kokonaisprosessia, onko siinä sellaisia toiminnallisuuksia, joita

tulevaisuudessa ei tarvita tai onko puuttuvia toiminnallisuuksia, joita sotepe-toimialan ja valtionhallinnon yhteydenpito vaatii. Tarvittavat yhteistyöryhmät eivät ole tarkoin selvillä.

A 3.1 hankesuunnitelmassa ICT-valmistelun organisoitumisen kustannukset koostuvat sekä linjatyöstä että projektihenkilöstöstä.

Helsingin kaupungin osalta ICT-valmistelu tehdään osin linjatyönä. Sote-uudistukseen liittyvät välttämättömät johtamistehtävien vaatima työaika on arvioitu sote- ja pela-toimialojen sekä kaupunginkanslian osalta puolen henkilötyövuoden suuruiseksi, eli yhteensä 1,5 henkilötyövuotta.

Kustannuslomakkeen henkilöstökulut -välilehdellä on esitetty muutokseen tarvittavan projektihenkilöstön kustannukset. Näitä ovat:

- Talouden järjestelmien projektipäällikkö (keskushallinto)*
- Talouden järjestelmien järjestelmävastaavat (Taloushallintopalvelut-liikelaitos)*
- Talouden erityissuunnittelija (keskushallinto)*
- Sote ict-muutoksen projektipäällikkö*
- Sote ict-muutoksen erityissuunnittelija*
- Kaupunkitason ICT-muutosprojektipäällikkö /koordinaattori (keskushallinto)*
- Raportointikokonaisuuksien muutoskoordinaattori (keskushallinto/ostopalvelu)*
- HR-järjestelmiin tehtävien muutosten suunnittelu*
- HR-järjestelmiin tehtävien muutosten koordinointi toimittajien kanssa, testaus*
- Ahjo-järjestelmään tehtävien muutosten suunnittelu ja koordinointi, johtava asiantuntija*
- Ahjo-järjestelmään tehtävien muutosten hyväksymistestauksen suunnittelu ja koordinointi, testausasiantuntija*
- Ahjo-järjestelmään tehtävien muutosten hyväksymistestaus ja käytön ohjeistus, testaaja (sovellusneuvoja)*
- Talouden erityissuunnittelija (ICT-kulut ja talousmalli)*

Sote-uudistuksesta aiheutuvien välttämättömien ict-muutosten kokonaisuuden koordinoinnin tehtäviin ja valmistelun edellyttämiin asiantuntijatehtäviin otetaan konsulttityövoimaa tai palkataan henkilöt, joiden kustannuksiin haetaan rahoitusta kohdassa A 4.1.

Tämä on välttämätöntä, koska muutoksen kokonaisuuden koon takia tarvitaan muutoksen projektipäällikkö sekä sotelle että kaupunkitasolle. Talouden eriyttämisvaatimusten laajuus edellyttää omaa projektipäällikköä sekä talouden raportoinnin erityissuunnittelijaa. Samoin organisaatiomuutoksesta aiheutuvat muutokset HR- ja päätöksentekojärjestelmiin edellyttävät asiantuntijatyövoimaa suunnitteluun ja toteutukseen.

Tehtävät vuoden 2022 loppuun mennessä

Keskitetty sosiaali- ja terveystoimialan Apotti-järjestelmä on täydellisesti otettu käyttöön ja sen tuomat mahdollisuudet on saatu suurimmalta osalta käyttöön. Tietoallasratkaisu tulee saada tehdyksi vuoden 2022 loppuun mennessä, jotta aikaisemmat asiakas- ja potilastietojärjestelmät voidaan ajaa hallitusti alas. Lisäksi tulee huomioida mahdolliset tarpeet, joita raportointiin liittyen aiheutuu pelastuspalveluiden raportointiin liittyen, jota nykytilanteessa ei ole toteutettu sosiaali- ja terveystoimialan raportointiratkaisujen avulla.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimialasta ja pelastustoimesta yhdistettävä uusi toimiala aiheuttaa merkittäviä muutuskustannuksia, joilla on vaikutuksia toteutustavasta riippuen laajasti Helsingin sosiaali- ja terveystoimialan laskentatunnisteisiin. Organisaatiomuutosten vaikutus täsmentyy organisoitumisen aikana ja päätöksenteon edetessä alkuvuoden 2022 aikana.

Alkukartoituksella selvitetään, mitä yhteyksiä tai integraatioita asiakas- ja potilastietojärjestelmistä sekä hallinnon järjestelmistä tulee olla valtakunnallisiin soten käyttämiin yhteisiin tietojärjestelmiin.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimialaan yhdistettävän pelastustoimen vaikutuksesta tulee arvioida ja suunnitella, miten toimialaan liittyvää raportointia kehitetään, jotta se tukee toimialan johtamista ja hallintomallin tarpeita. Raportoinnin kehittämisessä täytyy myös huomioida hyvinvointialueen raportointiin, viitearkkitehtuuriin sekä vähimmäistietosisältöön liittyvät vaatimukset. Hyvinvointialueen viitearkkitehtuurin osalta on huomioita, että Helsingin sosiaali- ja terveystoimialan osalta Sote-tietojen näkökulmasta Apotti-järjestelmän tuottama tietosisältö on olennaista ja sen kehittäminen tapahtuu yhteistyössä muiden Apottia käyttävien tahojen kanssa. Lisäksi tietosisältöä tulee jatkossakin olemaan Apotti-järjestelmän ulkopuolella.

Suunnitellut tehtävät vuosille 2023-2026

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan tietojärjestelmistä on integraatiot sote digin tietoaltaaseen ja tieto liikkuu siellä päivittäin. Tiedon siirtoa nopeutetaan suunnitelmallisesti ja vuonna 2026 tiedot olisivat reaaliaikaisesti sote digin tietoaltaassa. Pelastustoimen hallinto olisi sulautettu tietojärjestelmien kannalta yhdeksi tietojärjestelmäksi ja pelastustoimen operatiivinen tietojärjestelmä toimisi itsenäisesti, mutta tarvittavat hälytys- ja pelastustiedot siirtyisivät reaaliaikaisesti hyvinvointialueiden keskusjärjestelmän käyttöön.

Tuotokset ja laadunvarmistus

Tuotos	Laadun varmistuksen toimenpiteet ja laatumittarit	Vastuu	Aikataulu
Integraatiot	Kaikki tarvittava tieto siirtyy sote digin tietoaltaaseen ja on sieltä reaaliaikaisesti käytettävissä	Soten tietohallinto	2022
Tiedolla johtaminen	Tietoallas on saatu käyttöön tiedolla johtamisessa	Soten tietohallinto	2022
Tiedolla johtaminen	Sotepe-toimialaan liittyvä vähimmäistietosisältöä ja viitearkkitehtuuri on määritelty, toteutettu, testattu ja otettu käyttöön	Soten tietohallinto	2022
Hallinto	Soten hallinto saa tarvittavat tiedot lakisääteisten tehtävien ja tietojen raportoimiseen.	Soten tietohallinto	2022

Osa-alue B: Toimialariippumattomat hallinnon järjestelmät (TORI)

Lähtötilanne

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialalla sekä pelastuslaitoksella ovat käytössä Helsingin kaupungin ja Taloushallintopalvelut- liikelaitoksen tarjoamat hallinnon tietojärjestelmät (SAP talous- ja taloussuunnittelujärjestelmä, P2P ostolaskujen kierrätys, M2 matka- ja kuluhallinta, Bosti- ja Arttu- ostotilausjärjestelmät, Ahjo asianhallinta, Hijat/Sarastia palkkahallinto). Hallinnon järjestelmien kautta hoidetaan kaikki taloushallinto, asianhallinta, palkkahallinto, viranomaisraportointi ja viestintä. Lähtötilanteessa Sosiaali- ja terveystoimi sekä pelastuslaitos raportoivat talouden tietonsa erillisissä talousarviokohdissa.

Helsingillä on kaupunkiyhteisiä HR-järjestelmiä (Sarastia S365, rekrytointijärjestelmä Helbit, Työsuojelupakki, Onni, Oppiva). Sarastia toimii HR-masterina ja sinne tulee tehdä muutoksia niin toimi-, organisaatio- kuin henkilötasolla. Muutokset tehdään Pelastuslaitoksen ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta siirtyviin henkilöihin muutoksen koskiessa HR-järjestelmäkentässä yhteensä alustavan arvion mukaan 1300 henkilöä. Lisäksi rekrytointijärjestelmään ja Työsuojelupakkiin tulee tehdä organisaatiomuutoksia.

B 2.1 ICT-käyttäjätukipalvelujen osalta Sote-uudistuksesta johtuva välttämätön muutos on palvelun hinnoittelun ja laskutuksen muuttaminen nykymallista aiheuttamisperusteiseksi, jotta soten aiheuttamat kustannukset voidaan osoittaa valtio-maksajalle, ovat pakollisia sote-muutoksesta aiheutuvia ict-muutuskustannuksia. Kustannukset sisältyvät hakemuksessa projektihenkilöstön kustannukseen nyt tiedossa olevilta osin. Tätä saatetaan joutua vaihtamaan ostopalveluksi myöhemmin.

B 4.1 - 4.4 henkilöstöhallinnon järjestelmien muutokset ovat välttämättömiä talouden eriyttämisen muutosten vuoksi. Sote-uudistuksesta suoranaisesti aiheutuvat kustannukset henkilöstöhallinnon järjestelmiin on tässä vaiheessa arvioitu suhteellisen pieniksi. Mikäli kustannusarvio osoittautuu vääräksi, asiaan palataan vuoden 2022 valtionavustushakemuksessa.

Helsingin kaupunki on arvioinut sote-uudistuksen vaikutuksen sisäisen ja ulkoisen viestinnän tietojärjestelmien muutostarpeeseen. Tässä vaiheessa Sote-toimialaan liittyvien sivustojen, sovellusten ja sisällön tekninen eriyttäminen, lisääminen ja

muuttaminen sekä aiheuttamisperusteisen hinnoittelun mahdollistaminen ja sote-pelakustannusten eriyttäminen aiheuttavat muutuskustannuksia.

Tehtävät vuoden 2022 loppuun mennessä

Määritykset uusista taloushallinnon järjestelmiin tehtävistä integraatioista valtakunnalliseen sote digin tietoaltaaseen talousraportointiin ja tiedolla johtamisen kannalta toteutetaan vuoden 2022 loppuun mennessä.

Taloushallinnon järjestelmien muutoksista tehdään esiselvitys järjestelmätoimittajan kanssa syksyllä 2021, jonka pohjalta suunnitellaan etenemistapa sekä toteutetaan muutokset järjestelmiin vuoden 2022 aikana.

Vuoden 2022 aikana tehdään valmistelevat toimet siten, että vuoden 2023 alussa sosiaali- ja terveystoimiala ja pelastuslaitos toimivat uutena toimialana. Muutos on toteutettava siten, että vuoden 2022 tilinpäätöksen raportointi varmistetaan nykyisen mallin mukaisesti. Vuoden 2023 talousarvio ja tilinpäätös sekä konsernitilinpäätös tehdään nykyisen Helsingin kaupungin sijaan kolmesta eri organisaatiosta:

- *Helsingin kaupunki*
- *Helsingin kaupunki ilman sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoiminta*
- *Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys ja pelastustoimi*

Vuoden 2022 aikana toteutetaan myös lainsäädännön ja asetuksen edellyttämät muutokset valtiokonttorille tehtävään automaattiseen raportointiin, joka alkaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimesta vuoden 2023 alussa.

HR-järjestelmiin tehtävät muutokset suunnitellaan ja niistä tehdään tilaus toimittajille syksyllä 2022. Tavoitteena on, että tehtävät muutokset on tehtyinä ja testattavina vuoden 2022 lopussa ja niin, että muutokset on vietävissä tuotantoympäristöihin tammikuussa 2023.

Kaupungin yhteiseen asianhallinnan järjestelmään toteutetaan vuoden 2022 aikana organisaatiomuutoksen, tehtävien ja toimivallan edellyttämät muutokset.

Tiedonohjaussuunnitelmaa muokataan tarvittaessa (<https://tiedonohjaus.hel.fi>).

Suunnitellut tehtävät vuosille 2023-2026

Vuonna 2023 toteutetaan tarvittavat muutokset mm. konsernitilinpäätösjärjestelmään siten, että vuoden 2023 päättyessä on mahdollista toteuttaa uusien raportointivaatimusten konsernitilinpäätökset. Lisäksi Helsingin kaupungin tekstienhallinnan järjestelmään on tehtävä muutokset, siten että vuoden 2023 tilinpäätöskirja saadaan toteutettua uusien raportointivaatimusten mukaisesti.

Yhteiset keskitetyt talous- ja hallintojärjestelmien integraatiot on saatu toimimaan luotettavasti ja ne tuottavat lisäarvoa sotepe-toimialan hallinnolle.

Tuotokset ja laadunvarmistus

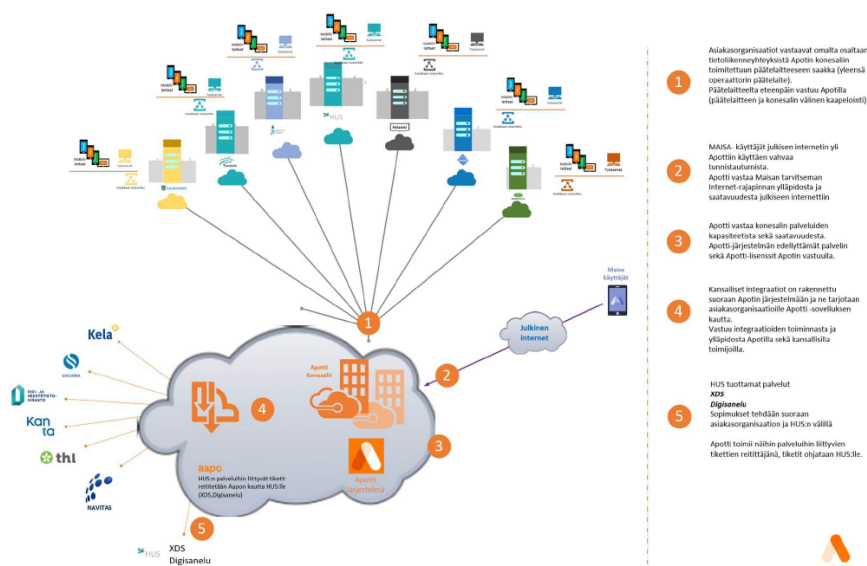
Tuotos	Laadun varmistuksen toimenpiteet ja laatumittarit	Vastuu	Aikataulu
Tilinpäätös	Yhtenäiset tilinpäätösraportit	Kaupunginkanslia	2022
Seuranta	Yhtenäiset hallinnon raportoinnit	Kaupunginkanslia	2022
Organisaatiomuutokset HR-järjestelmien testiympäristössä	Muutokset suunniteltu, tilattu ja testattu testiympäristössä	Kaupunginkanslia	2022
Organisaatiomuutokset HR-järjestelmien testiympäristössä	Muutokset siirretty tuotantoympäristöihin ja testattu oikein siirtyneiksi	Kaupunginkanslia	tammikuu 2023

Osa-alue C: Toimialasidonnaiset järjestelmät

Lähtötilanne

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala käyttää n. 100 eri tietojärjestelmää. Keskeisin tietojärjestelmä/palvelu on Apotti Oy:n tarjoama EPIC –terveydenhuollon ja sosiaalihuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmä. Apotti järjestelmänä on integroitu myös vahvasti HUS:n tuottamiin laboratorio ja laitoshuoltopalveluihin sekä asiakas- ja potilasasiakirjojen XDS-skannauspalveluun. Sosiaali- ja terveystoimiala tukeutuu vahvasti kiinteistöjen ylläpidossa ja hoidossa kaupunkiympäristön toimialaan, jonka omistuksessa esim. sairaalakiinteistöt ovat. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala käyttää myös paljon ulkoisia palvelutuottajia esim. hammashoidossa ja lastensuojelussa. Erikoissairaanhoito ja päivityspalvelut ostetaan HUS:sta, jolloin Helsingin kaupungilla on vain integraatiot tarvittaviin järjestelmiin.

Liite tilaajasopimukseen, vastuurajapinnat integraatioiden osalta

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan tietojärjestelmäsalkun kuvaus on kaupungin intrassa.

Keskeisimmät asiat ovat tietojärjestelmien ja tietoaltaan integraatiot. Lisäksi tietojärjestelmien määrää tulee kriittisesti tarkastella. Uudet palveluprosessit tulee saada toimimaan, kun Apotti on otettu myös sosiaalipuolella kokonaisuudessaan

käyttöön. Lisäksi lapsiperheiden (nykyinen proconsona) toiminnallisuudet on saatu vietyä Apottiin.

Tehtävät vuoden 2022 loppuun mennessä

Toimialasidonnaisten sote-järjestelmien ratkaisut perustuvat nykyisiin järjestelmiin. Yksityiskohtaisten muutosten tunnistaminen ja arviointi on käynnissä. Pelastustoimen järjestelmissä tehdään tarvittavat suunnitelmat koskien vuotta 2023.

Suunnitellut tehtävät vuosille 2023-2026

Jatkuvat palvelut on saatava toimimaan yhtenäisten toimintamallien mukaisesti ja tarvittavat integraatiot ja lainsäädännön muutokset on saatu tehdyksi Helsingin sosiaali- ja terveystoimialan pääjärjestelmiin. Erityisesti on huolehdittava, että kaupunkilaisten asiointi on sujuvaa, esteetöntä ja saavutettavaa. Kaikkea toiminnasta kertyvää tietoa kerätään tietoaltaaseen johtamisen ja päätöksenteon tueksi. Edelleen on varmistettava kaupungin palvelujen saatavuus myös niille, jotka eivät kykene asioimaan sähköisesti. Lisäksi on varmistettava riittävät tiedonsiirrot eri hyvinvointialueiden kesken, jotta muusta kunnasta tuleva potilas/asiakas voi saada laadukasta palvelua.

Tuotokset ja laadunvarmistus

Tuotos	Laadun varmistuksen toimenpiteet ja laatumittarit	Vastuu	Aikataulu
Tiedolla johtaminen	Kaikki tarvittavat integraatiot toimivat luotettavasti ja ennustettavuus paranee nykytilaan nähden	Soten tietohallinto	2022

Prosessien yhtenäistäminen	Hyvinvointialueiden keskinäinen yhteistyö sujuu sujuvasti ja tietojärjestelmät antavat riittävän automaation hoitohenkilökunnalle työtehtävien hoitamiseen	Soten tietohallinto	2022
Häiriötön tuotanto	Palvelutuotanto toimii keskeyttömästi eli jatkuvat palvelut toimivat riittävien varajärjestelmien avulla ilman ydintoiminnalle näkyviä katkoja	Soten tietohallinto	2022

Osa-alue D: ICT-infra

Lähtötilanne

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala tukeutuu nykyisin käytössä olevaan Helsingin kaupungin digitaalisten palveluiden tarjoamaan ICT-infra ratkaisuun. ICT-infrasta puuttuu tällä hetkellä tarvittavat yhteydet tulevaan sote digin tietoaltaaseen.

HUS-yhtymältä ostettavat ICT-infraan liittyvät palvelut on tarkastettava ja määriteltävä uudelleen, kun tiedetään mitä ICT-infraan liittyviä palveluja HUS-yhtymä jatkossa tarjoaa Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimelle. Nyt keskeisimmät ICT-infraan liittyvät ratkaisut ovat XDS-tulostus, HUS-Lab, HUS-Apteekki, Kuvantaminen sekä lääkinälliset laitteet, kuten esim. Digi-EKG.

Tällä hetkellä ei osiosta ole tunnistettuja muutuskustannuksia ICT-infraan.

Tehtävät vuoden 2022 loppuun mennessä

Helsingin kaupungin Digitaalisen perustan palvelut palvelevat Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialaa. Muutoksena ja muutuskustannuksena on digitaalisen perustan tarjoamien palveluiden hinnoittelu kustannusperusteisesti ja läpinäkyvästi aiheuttamisperusteisen laskutuksen mahdollistamiseksi. Lisäksi on saatava toteutettua tarvittavat yhteydet DigiFinlandin tietoallasratkaisuun.

Hankesuunnittelussa on tunnistettu osa-alueet, joista mahdollisesti aiheutuu ICT-infran muutoksia:

- ICT- muutuskustannukset mm. sovellusten, tietoliikenneverkon ja tietoturvan alueella. Lisäksi on riippuvaisuuksia kaupungin digitalisaatioyksikön, toimialojen ja hyvinvointialueiden välillä, joita ei ole vielä tunnistettu ja joista voi aiheutua kustannuksia
- Toimipisterekesteri-palvelu: Muutokset liittyen uuden rajapinnan lukemiseen
- SOTE:n tilakäytön seuranta - riippuen skenaariosta, joista tulee kustannuksia (maakuntien ratkaisu tai kaupungin ratkaisu) - kustannukset seurannasta ja rajapinnoista

Arvio tarkentuu, kun suunnitelmat / skenaariot tarkentuvat ja kun riippuvaisuuksia on tarkemmin tunnistettu. Tehtävien kustannuksia ei ole vielä mahdollista eritellä ja ne on muutuskulujen arviointilomakkeella esitetty kohdassa F Muut välttämättömät tehtävät.

Suunnitellut tehtävät vuosille 2023-2026

Helsingin kaupungin ICT-infra on saatu liitettyä osaksi hyvinvointialueiden yhteistä tietoaallasratkaisua ja kaikki tarvittavat yhteydet hyvinvointialueiden väliseen asiakas- ja potilastietoon on toteutettu.

Tuotokset ja laadunvarmistus

Tuotos	Laadun varmistuksen toimenpiteet ja laatumittarit	Vastuu	Aikataulu
Työasemat	Työasemiin on asennettu tarvittavat yhteyksiin liittyvät clientit	Kaupunginkanslian digitalisaatioyksikkö	2022
Tietoliikenneverkko	Tietoliikenneverkko toimii yhtenäisesti muiden hyvinvointialueiden kanssa	Kaupunginkanslian digitalisaatioyksikkö	2022

Tietoturva	Tietoturva- ja tietosuoja on saatu riittävälle tasolle erilaisten ICT-infra ratkaisujen avulla	Kaupunginkanslian digitalisaatioyksikkö	2022
------------	--	---	------

Osa-alue E: ICT-infran järjestelmät

Lähtötilanne

Osuudessa tarkasteltavat puhelinjärjestelmät, kulunvalvonta ja identiteetinhallinta tulevat perustumaan nykyjärjestelmiin. Muutostarpeiden tarkentamista tehdään 2021-2022.

Tehtävät vuoden 2022 loppuun mennessä

Ratkaistavia riippuvaisuuksia kaupungin keskitetyn digitalisaatioyksikön ja sotepe-toimialan välillä ei ole vielä yksityiskohtaisesti tunnistettu tilanteen keskeneräisyyden takia. Muutuskuluja aiheutuu mm. seuraavista:

- *Järjestelmien riippuvuuksien analysointi ja niiden vaatimien muutosten toteuttaminen*
- *Uusien sovellusten paketointi ja jakelumuutokset*
- *Uusien käyttöön otettavien sovellusten välisten integraatioiden toteuttaminen*
- *ITSM järjestelmän vaatimat muutokset (kuten kustannus- ja laiteseuranta)*

Suunnitellut tehtävät vuosille 2023-2026

DigiFinlandin tietoallasta voidaan mahdollisesti hyödyntää tiedolla johtamiseen sekä tarvittavien taloudellisten ja toiminnallisten seuranta- ja ennusteraporttien tuottamiseen.

Tuotokset ja laadunvarmistus

Tuotos	Laadun varmistuksen toimenpiteet ja laatumittarit	Vastuu	Aikataulu
Hallinnon järjestelmien yhtenäistäminen	Helsingin, Uudenmaan hyvinvointialueiden ja HUS:n hallinnolliset järjestelmät on vähintään integroitu toisiinsa tuottamaan tarvittavat palvelut ydintoiminnalle sekä sidosryhmille.		
Tietoliikenne yhteydet toimivat	Tietoliikenneyhteydet ovat riittävät Helsingin soitepe-toimialan ja muiden hyvinvointialueiden ja valtionhallinnon kanssa	Kaupunginkanslian digitalisaatioyksikkö	2022
Työasemissa on tarvittavat Clientit asennettu	Työasemiin tarvittavat client ohjelmistot on saatu paketoitua Helsingin kaupungin digitaalisen perustan kanssa.	Kaupunginkanslian digitalisaatioyksikkö	2022

Osa-alue F: Muut välttämättömät tehtävät

Lähtötilanne

SOTE-toiminnan tilahallinnan ICT-ratkaisu on käsitelty tässä kohdassa, koska lomakkeesta ei löytynyt muuta kohtaa näille kustannuksille. Suunnitelmassa varaudutaan liittyisiin, jotka toteutetaan valtion edellyttämiin tilahallinnon järjestelmiin.

Hel.fi- ja asiointin uudistaminen -hanke: SoTePe-toimialaan liittyvät sivustot, sovellukset ja sisältö teknisesti eriytetään ja uudistetaan. Työhön on käytettävä ulkopuolista konsulttia.

Tehtävät vuoden 2022 loppuun mennessä

Valmistellaan tarvittavat uudet sopimukset ja katsotaan kaikki toiminnalliset prosessit kuntoon. Prosessit määritellään ja kuvataan ja testataan, että ne toimivat käytännössä.

Suunnitellut tehtävät vuosille 2023-2026

Yhtenäiset valtakunnalliset prosessit sosiaali- ja terveystoimialalla on otettu käyttöön ja pelastustoimi on saatu hallinnollisesti integroiduksi ja mukautetuksi Helsingin kaupungin sotepe-toimialalle esitettyyn hallintomalliin. Tarvittavat tietosuojan vaikutustenarvioinnit on tehty. Yhteistyöryhmät on saatu toimimaan ja HUS:lta siirtyvät tehtävät on saatu organisoiduksi Helsingin sotepe-toimialalla.

Tuotokset ja laadunvarmistus

Tuotos	Laadun varmistuksen toimenpiteet ja laatumittarit	Vastuu	Aikataulu

Sopimukset	Tarvittavat sopimusmuutokset on valmisteltu ja tehty	Kaupunginkanslian digitalisaatioyksikkö ja soten tietohallinto	2022
Päätökset	Kaikki tarvittavat juridiset päätökset on tehty	Kaupunginkanslia, sosiaali- ja terveystoimiala	2022
Organisointi	Helsingin kaupungin sotepe-toimialan organisointi on saatu tehdyksi valtakunnallisen ohjeistuksen mukaiseksi ja se on saatu käyttöönotettua ja se toimii laadukkaasti	Kaupunginkanslia, sosiaali- ja terveystoimiala, pelastuslaitos ja taloushallintopalvelu	2022

Muutoksen organisaatio

Ohjausryhmä ja muutoshankkeen omistaja

Sote-uudistus on Helsingissä kaupungin sisäinen organisaatiomuutos, koska Helsingin kaupunki jatkaa edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäjänä.

Uudistuksen ohjausryhmänä toimii kaupungin johtamisjärjestelmän käytäntöjen mukaisesti kansliapäällikön 16.2.2021 asettama sote-uudistuksen toimeenpanoon varautumista koordinoiva ohjausryhmä. Ohjausryhmä koostuu kaupunginkanslian, sosiaali- ja terveystoimialan, pelastuslaitoksen, taloushallintopalveluliikelaitoksen ja muiden toimialojen viranhaltijoista.

Sote-uudistuksesta aiheutuvat muutokset valmistellaan ja toteutetaan ohjausryhmän koordinoimana kaupungin voimassa olevien toimivaltasäännösten mukaisesti siten että kaupunginkanslia vastaa kaupunkitasoisesta valmistelusta sekä sosiaali- ja terveystoimiala ja pelastuslaitos vastuullaan olevista tehtävistä.

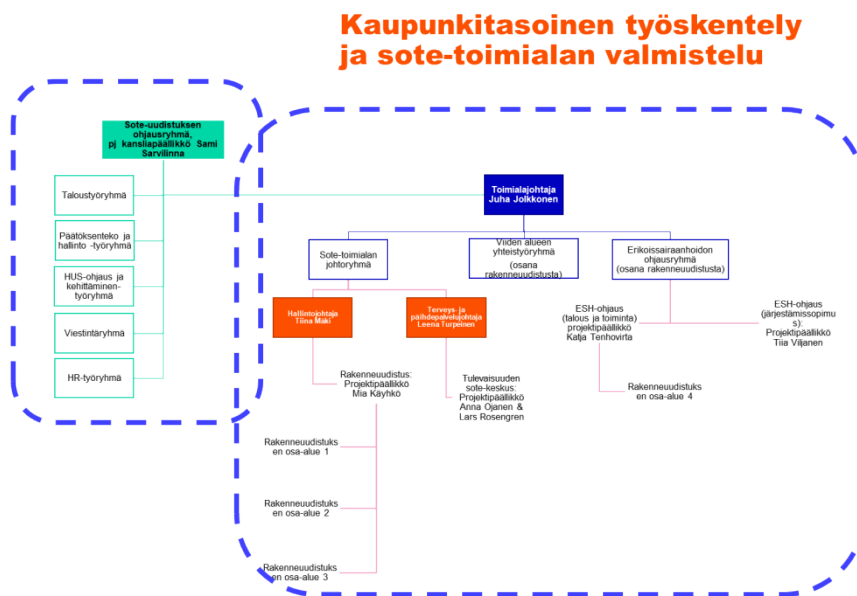
ICT-muutossuunnitelmaa ohjaa em. sote-uudistusta koordinoiva ohjausryhmä.

Ohjausryhmän kokoonpano:

- Puheenjohtaja kansliapäällikkö Sami Sarvilinna, varapuheenjohtaja sote-toimialajohtaja Juha Jolkkonen*
- Kaupunginkanslia: rahoitusjohtaja Tuula Saxholm, strategiajohtaja Markus Kühn, hallintojohtaja Juha Summanen, yhteysjohtaja Inga Nyholm, henkilöstöpolitiikan johtaja Asta Enroos, viestintäjohtaja Liisa Kivelä*
- Sosiaali- ja terveystoimiala: terveys- ja päihdepalvelujen johtaja Leena Turpeinen, sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja, Seija Meripaasi, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja Maarit Sulavuori, hallintojohtaja Tiina Mäki*
- Pelastuslaitos: pelastuskomentaja Jani Pitkänen*
- Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala: perusopetusjohtaja Outi Salo*
- Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala: nuorisoasiainjohtaja Mikko Vatka*

- Henkilöstön edustaja: Jaana Takala, varalla Hannele Hyvönen ja Jaana Puhakka
- Pääsihteeri: strategiapäällikkö Marko Karvinen
- Sihteeri: johtava kaupunginsihteeri Hannu Hyttinen

Helsingin sote-uudistuksen ohjausrakenne:

ICT-muutoskokonaisuuden yksityiskohtaisempaa ohjausta tarkennetaan loppuvuoden 2021 aikana yhteensovittaen se kaupungin digitalisaation ja tietohallinnon ohjausjärjestelmään.

Mahdollisen ICT-muutosta ohjaavan alaryhmän tarve arvioidaan loppuvuoden 2021 aikana.

ICT-muutoksissa on Helsingissä pääosin kyse käytössä olevien ratkaisujen muutoksista, joten ICT-muutosten valmistelu ja toteuttaminen kaupungin sisäisen työnjaon mukaisesti kaupunginkanslia vastaa kaupunkitasoisesta valmistelusta sekä sosiaali- ja terveystoimiala ja pelastuslaitos vastuullaan olevista tehtävistä. Muutoksia toteutetaan voimassa olevien työnjakojen mukaisesti ja hankeorganisaation tarve liittyy muutosten kokonaiskoordinaatioon.

ICT-muutossuunnitelman valmistelun vastuut kaupungin organisaatiossa on kuvattu taulukossa.

Rooli / vastuu	Nimi	Panos, lisäarvo
Hankkeen omistaja/ Ohjausryhmän puheenjohtaja	Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna	Uudistuksen kokonaisohjaus
Ohjausryhmän pääsihteeri	Strategiapäällikkö Marko Karvinen	Valmistelu ohjausryhmälle
Kaupunkitason ICT-muutosprojektipäällikkö	NN, rekrytointia valmistellaan	Kaupunkitason ICT-muutosten kokonaiskoordinaatio
Sote-ict-muutoksen projektipäällikkö	NN, rekrytointia valmistellaan	Sote-toimialan ICT-muutosten kokonaiskoordinaatio
Kaupunginkanslian digitalisaatioyksikkö	Sami Viitaniemi, Ari Andersin, Pekka Nurmiraanta, Asko Räsänen, Ville-Valtteri Helenius, Katja Artimo	Digitaalisen perustan, digitaalisten palveluiden sekä muihin digitalisaatioyksikön palveluihin liittyvien muutosten valmistelu nykyisten vastuiden mukaisesti
Kaupunginkanslian osastot: talous- ja suunnitteluosasto, henkilöstöosasto, hallinto-osasto	Maria Sillanpää, Salla Uddfolk, Maarit Salla, Antti Peltonen, Susanna Mäkelä	Kaupunkiyhteisten sovellusten omistajien muutosmäärittely: talouden järjestelmät, HR-järjestelmät, hallinnon järjestelmät
Sosiaali- ja terveystoimialan tietohallintopalvelut	Petri Otranen, Markku Havukainen	Sote-toimialan ICT-muutosten valmistelu
Pelastuslaitoksen tekninen osasto	Kari Virtanen, Harri Lehto	Pelastuslaitoksen ICT-muutosten valmistelu

Taloushallintopalveluliikelaitos	Päivi Lahti	Talouden ja HR:n järjestelmien toteutus
----------------------------------	-------------	---

Hankeorganisaatio

Hankekoordinaation päätehtävät ovat kaupunkitason ICT-muutosprojektipäällikkö ja sote-ict-muutoksen projektipäällikkö.

Lisäksi hankkeen toteutukseen tarvitaan erillisratkaisuun liittyvien talouden eriyttämisvaatimuksien laajuuden vuoksi järjestelmävastaavat taloushallintopalveluliikelaitokseen ja talouden erityissuunnittelija kaupunginkansliaan. Sote-toimialalle tarvitaan muutoskokonaisuuden laajuuden vuoksi erityissuunnittelija.

Edellä hankesuunnitelman kohdassa A on käsitelty hankeorganisaation kaikki projektitehtävät.

Riskienhallinta

Riskientunnistamista ja riskienhallintaa on ICT-muutossuunnitelman valmistelussa tehty alueellisen toimeenpanon tiekartan ICT-valmistelun tilannekuvan seurannan avulla.

ID	Riskin kuvaus	Vaikutus (1-5)	TodNäk (1-5)	Hallintatoimet
1	Soten tietoaalratkaisu ei valmistu ajoissa	4	3	Helsingiltä oma edustaja projektiryhmään sekä ohjausryhmään.
2	Nyt HUS:n tuottamien toimialasidonnaisten tukipalvelujen järjestelmiin liittyvien tehtävien siirtyminen Helsingin sotepe-toimialalle.	2	2	Yhteistyö HUS:n kanssa ja tehtävien määrittely järjestämssopimuksessa.
3	Integraatiot	3	3	Tarkat projektisuunnitelmat ja vastuuhenkilöiden nimeäminen ja seuranta.
4	Kustannukset	2	2	Huolellinen kustannuslaskenta ja seuranta
5	Henkilöstö	3	2	Kriittisten resurssien sitouttaminen hankkeelle. Varautuminen ylimääräisen budjetin ja resursoinnin hankkimiseen.

Muutoshankkeen toimeenpano

Seuranta ja arviointi

ICT-muutossuunnitelman tavoitteiden toteutumista kokonaisuutena seurataan ja arvioidaan osana sote-uudistuksen kaupunkitasoista ohjausta muutoksen ohjausryhmässä. ICT-muutosten yksityiskohtainen hallintamalli tarkennetaan loppuvuoden 2021 aikana.

Helsingin kaupungin tiedonhallinnan muutosvaikutusten arviointimallia hyödynnetään kokonaisuuden arvioinnissa. Tarvittavat projektihenkilöt eri projekteihin nimetään. Ohjausryhmiin on nimetty ja nimetään sekä kehityksestä että jatkuvista palveluista tarvittavat henkilöt.

Yhteistyö ja viestintä

Helsingin sote-uudistuksen kokonaisuudelle on tehty viestintäsuunnitelma, jota koordinoi ohjausryhmän alaryhmänä toimiva viestintäryhmä. Viestintäsuunnitelmaa tarkennetaan tarvittaessa ICT-muutossuunnittelussa havaituilla viestintää edellyttävillä tehtävillä.